

Amsterdam, 03 Januari 2014

Datum

03-01-2014

Email

divestvu@srvu.org

Geachte I. Vunderink, W. Schoonen, J. Winter en W. Bos,

In deze brief willen wij, betrokken studenten van de VU en leden van DivestVU, de VU-Vereniging verzoeken afstand te doen van al haar directe en indirecte financiële belangen in de fossiele industrie. Wij erkennen dat de Vrije Universiteit en de VU-vereniging in het bijzonder, de duidelijke ambitie hebben geformuleerd om duurzaamheid te incorporeren in alle facetten van de handelingen van de universiteit. Wij zijn dan ook blij dat de instellingen van de VU duurzaamheid als een van de kernwaarden hebben uitgedrukt. Daarnaast onderschrijven wij het belang van de vele initiatieven van de VU-vereniging en VU-connected op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van de lesmodule 'De Energiecrisis'. In deze brief zetten wij uiteen dat deze initiatieven, hoewel bemoedigend, niet voldoende zijn om onze toekomst zeker te stellen en vragen wij u daarom een meer leidende rol in te nemen in de strijd tegen de gevaren van klimaatverandering.

Onze Bezorgdheid

Meer dan 190 landen hebben de overeenkomst UN Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) ondertekend. Hierin is afgesproken dat zogenoemde 'gevaarlijke klimaatverandering' voorkomen moet worden. Vooraanstaand wetenschappelijk onderzoek in het kader van de Intergovernmental Panel on Climate Change, waar ook veel VU-wetenschappers aan hebben bijgedragen, heeft bepaald dat er bij een gemiddelde stijging van maximaal 2°C van de wereldgemiddelde temperatuur een kans van 50% blijft bestaan dat catastrofale gevolgen van klimaatverandering kunnen worden voorkomen. Regeringsleiders hebben op basis hiervan besloten dat de opwarming van de aarde onder de 2°C zal moeten blijven.

Dit betekent dat er vanaf dit moment in totaal nog maar 565 gigaton CO₂ kan worden uitgestoten om onder de grens van 2°C te blijven. Onderzoek dat door verschillende wereldwijd opererende banken is bevestigd heeft getoond dat de bedrijven die actief zijn in de fossiele industrie op dit moment de beschikking hebben over olie-, gas- en koolvoorraden die, wanneer ze verbrand zouden worden, tot een totale uitstoot van 2795 gigaton CO₂ zouden leiden. Met andere woorden; slechts 1/5 deel van de huidige bewezen voorraden fossiele brandstoffen kan verbrand worden, om het uitzicht op een leefbare planeet binnen handbereik te houden. Wij maken ons hier ernstige zorgen om. *Business as usual* voor deze industrie betekent een grote bedreiging voor onze toekomst. Daarnaast: wanneer de mensheid de grens van 2°C serieus neemt kan 80% van de bestaande reserves van de fossiele brandstof industrie niet te gelde worden gemaakt. Op het moment dat de nodige maatregelen worden genomen om de temperatuurstijging tot 2°C te beperken, zullen deze reserves 'stranded assets' blijken. Om deze redenen vragen wij de VU-Vereniging niet langer in deze industrie te investeren.

DivestVU / de Fossil Free campagne

Onze campagne staat niet op zichzelf en de Fossil Free campagne wordt behalve op veel andere Nederlandse universiteiten ook wereldwijd gevoerd. Verscheidene universiteiten, gemeenten en kerken hebben zich al gecommitteerd om te desinvesteren uit de fossiele industrie. Daarnaast

zijn er verscheidene conservatieve financiële instellingen die het risico van investeringen in fossiele industrieën onderschrijven, waaronder: The Carbon Tracker Initiativeⁱ, Citiⁱⁱ, HSBCⁱⁱⁱ, Goldman Sachs^{iv}, Morgan Stanley^v, PriceWaterhouseCoopers^{vi}, Standard & Poors^{vii}, Oxford University Stranded Assets Program^{viii} en tot slot The Bank of England^{ix}. Bovendien hebben 70 investeerders aangesloten bij Ceres met in totaal \$3000 miljard in beheer in september 2013 een brief geschreven aan de 45 grootste olie-, gas- en kolenbedrijven. De centrale vraag in deze brief was hoe deze bedrijven de risico's inschatten omtrent toekomstige stranded assets. Deze inspanning van investeerders, genaamd Carbon Asset Risk, onderschrijft het systemische risico dat inherent is bij investeringen in fossiele brandstoffen.^x

Desinvesteren van Fossiele bedrijven

Tijdens een recentelijk samenkomen met Peter Wemmenhove, hoofd Financiën & Audit van de Vrije Universiteit, hebben wij vernomen dat de VU-vereniging ongeveer 15 miljoen heeft geïnvesteerd, ongeveer gelijk verdeeld over aandelen en obligaties. Ons verzoek is dat de VU-vereniging zich eraan committeert geen nieuwe investeringen in fossiele bedrijven te doen en de huidige posities in fossiele bedrijven geleidelijk te desinvesteren. Een mogelijke fasering zou zijn dat de VU-vereniging binnen maximaal drie jaar een compleet fossielvrije investeringsportfolio heeft. Dat een fossielvrije portefeuille geen afbreuk hoeft te doen aan rentabiliteit of het risicoprofiel hebben organisaties als Morningstar onomstotelijk bewezen met prijzen voor duurzame fondsen van de ASN Bank, Triodos Bank en RobecoSAM. Van dergelijke fondsen is aangetoond dat naast 'maatschappelijk rendement' het financieel rendement niet onderdoet aan reguliere fondsen.

De VU als duurzaamheidsleider

Wij geloven dat desinvesteren in fossiele industrie een uitgelezen kans is voor de VU-vereniging haar duurzame identiteit op wezenlijke wijze uit te dragen. Naast de inherente financiële risico's van investeringen in de fossiele industrie geloven we dat er een ander argument is dat onze boodschap onderschrijft. Investeren in fossiele brandstoffen hindert de transitie naar een daadwerkelijk duurzame economie. Als het verkeerd is om het klimaat te verwoesten, is het eveneens verkeerd financieel te profiteren van deze verwoesting. De VU-vereniging heeft verplichtingen die voorbijgaan aan de educatieve functie die de Universiteit bezit. Volgens het jaarverslag is de VU-vereniging de 'maatschappelijke moeder'^{xi} van Stichting VU-VUmc en zou dus onderscheidend kunnen zijn door haar bredere maatschappelijk functie te vervullen. Dit stelt de VU-vereniging in de gelegenheid om een voortrekkersrol in te nemen inzake de transitie naar een daadwerkelijk duurzame maatschappij. Hiermee zou de VU-vereniging een duidelijk publiek signaal afgeven aan bijvoorbeeld de financiële sector in haar algemeenheid, andere universiteiten en gemeenten.

Wij vragen u deze kwestie op uw aankomende vergadering medio 2014 te agenderen en het besluit tot desinvestering aan de Ledenraad van de VU-Vereniging voor te leggen. Wij zijn gaarne bereid onze vraag, binnen of buiten het kader van deze vergadering, toe te lichten. Wij kijken uit naar uw reactie en een nader gesprek met u over deze kwestie.

Hoogachtend,
namens DivestVU,

Thomas Gallas, student Environment and Resource Management, Coördinator DivestVU commissie

Marleen Schutter, student Environment and Resource Management, DivestVU commissie

Timo van Loon, student Science Business and Innovation, lid Universitaire Studenten Raad, portefeuillehouder Duurzaamheid

Tabitha Saliba, bestuurslid SRVU Studentenbond, portefeuillehouder Duurzaamheid

Jordy van den Berg, bestuurslid SRVU Studentenbond, portefeuillehouder Duurzaamheid

Liset Meddens, Nationale coördinator Fossil Free NL, 350.org

-
- i http://www.carbontracker.org/wp-content/uploads/downloads/2013/03/SnPCT-report-on-oil-sector-carbon-constraints_Mar0420133.pdf
- ii <https://www.citivelocity.com/citigps/ReportSeries.action?recordId=21>
- iii <http://gofossilfree.org/files/2013/02/HSBCOilJan13.pdf>
- iv <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/archive/crossing-the-rubicon-immersive/change-is-coming-a-framework-for-climate-change.pdf> and: Goldman Sachs Commodities: "The window for thermal coal investment is closing" (July 2013)
- v Morgan Stanley Oil & Gas: "Something Has to Give: Analysing the Scope for Lower Capex" (July 2013)
- vi http://www.pwc.com/en_GX/gx/sustainability/publications/low-carbon-economy-index/assets/pwc-low-carbon-economy-index-2012.pdf
- vii http://www.carbontracker.org/wp-content/uploads/downloads/2013/03/SnPCT-report-on-oil-sector-carbon-constraints_Mar0420133.pdf
- viii <http://www.smithschool.ox.ac.uk/research/stranded-assets/SAP-divestment-report-final.pdf>
- ix <http://www.theguardian.com/environment/2012/jan/19/fossil-fuels-sub-prime-mervyn-king>
- x <http://www.ceres.org/press/press-releases/investors-ask-fossil-fuel-companies-to-assess-how-business-plans-fare-in-low-carbon-future>
- xi Jaarverslag VU 2012: http://issuu.com/vuuniversity/docs/jaarverslag_vu_2012